

STANDAR LUDOWY



ILUSTROWANY TYGODNIK
OSWIATOWY, SPOŁECZNY, POLITYCZNY i GOSPODARCZY.



ROK II.

Adres Redakcji i Administracji: Lublin, ULICA CICHA № 6. Skrzynka pocztowa 83.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 101.272.

Nr. 30.

Ustawę o parcelacji i osadnictwie uchwalili już Sejm.

W przeszłym tygodniu Sejm nasz po długich debatach, kłótniach i awanturach uchwalili ustawę o parcelacji i osadnictwie.

Jak wiadomo pierwsza ustawa o reformie rolnej, uchwalona przed sześciu laty, gdy hordy bolszewików siedziały na karku, dawała znacznie większe korzyści małorolnym, bezrobotnym i osadnikom. Z chwilą jednak, gdy wojska polskie wyparły z kraju bolszewików, rządy nasze zapomniały o wykonaniu reformy rolnej i dopiero w ostatnich dniach uchwalono nową ustawę o parcelacji i osadnictwie, która jednak nie może zaspokoić głodu ziemi na wsi polskiej.

W numerze 26 „Sztandaru Ludowego“ podaliśmy już ważniejsze artykuły dotyczące tej nowej ustawy. Prawie wszystkie przeszły one na plenum Sejmu. Każdemu obszarnikowi zostawiono do 1000 mórg; parcelacja ma trwać przez 10 lat po 200.000 ha ziemi rocznie, Rada Ministrów będzie ustalała corocznie plan parcelacji; przymusowy wykup ma nastąpić dopiero kiedy minie termin półroczny od daty wyznaczenia parcelacji albo, jeżeli wykupi Państwowy Bank Rolny, lub nie zostanie przesunięty ostateczny termin, w tedy dopiero Okręgowy Urząd Ziemski przystąpi do wykonania reformy.

Wreszcie cena kupna ziemi nie została ściśle wyznaczona, a sporne kwestje między obszarnikiem-sprzedawcą i drobnym rolnikiem-nabywcą będą rozstrzygały sądy.

Ogólnie biorąc ustawa o parcelacji, którą niedawno uchwalili Sejm, nie może zadowolnić małorolnych i bezrolnych.

Endecja wszelkimi sposobami starała się, aby z ustawy tej najmniej pożytku mieli włościanie, chciała—mówiąc z prosta —byle czem zatknąć gębę chłopu. „Piast“, który niby gardłował za ustawą, poszedł w wielu wypadkach na sznurku endecji.

Przegłosowane stronnictwa, które pragnęły lepszej doli braci włościan, nie mogły przeprowadzić wielu poprawek i zmian w ustawie, dających większe korzyści małorolnym i bezrolnym.

Ustawa jednak przeszła i po przegłosowaniu i małych poprawkach w Senacie zostanie ogłoszona i rząd przystąpi do jej wykonania.

Gdyby stronnictwa, pragnące rzeczywiście polepszenia bytu włościan, miały większą ilość głosów, jasnym jest, przeprowadziłyby ustawę o reformie, nie taką, jaką forso-

wała prawica obszarników, lecz ustawę, któraby przede wszystkim uwzględniła najpilniejsze potrzeby małorolnych i bezrolnych włościan,

Niestety! W obecnym Sejmie stronnictwa ludowe nie miały tyle siły, tymbardziej, że „Piastowcy“ zdradzili lud i poszli w wielu wypadkach na rękę panom i obszarnikom.

Uchwalona nowa ustawa o parcelacji ma jednak tę dobrą stronę, że nie zostanie już utracona, jak ustawa o reformie rolnej, a zacznie obowiązywać od 1926 roku.

A więc będzie to choć jeden krok naprzód ku polepszeniu doli ludu.

Do każdej ustawy, a więc i do ustawy o parcelacji i osadnictwie Sejm może dodać nowele, które zmieniają pewne niekorzystne paragrafy.

Otóż od Was, Bracia Chłopi, zależy, aby nowa ustawa w najbliższym czasie otrzymała takie nowele, któreby szły w myśl życzeń i potrzeb ludu wiejskiego.

Wybory do nowego Sejmu powinny dać zdecydowaną większość włościańską, a wtedy obszarnicy i ich pacholki nie przegłosują posłów ludowych, gdy postawią poprawki do obecnej ustawy o parcelacji.

Tylko w zgodnym i mądrym współdziałaniu stronnictw szczerze ludowych możemy wykuć lepszą przyszłość dla ludu wiejskiego.

Tylko w zwycięstwie przy wyborach i większości posłów ludowych w Sejmie — możemy oprzeć się zakusom obszarników na prawa ludu wiejskiego.

O tem nie wolno nam zapominać!

Jan Mazur.

Święto ludu francuskiego.

Dzień 14 lipca jest świętem narodowym francuskim. W tym dniu bowiem t. j. 14 lipca w 1789 roku, lub francuski powstał zbrojnie przeciw swym wiekowym ciemnościom i wyzyskiwaczom t. j. przeciw magnatom, szlachcie, obszarnikom i księżom, obalił królewski rząd wyzyskiwaczy, zdobył najstraszniejsze więzienie paryskie zwane Bastylją i zaprowadził ludowy rząd rewolucyjny. Od tego czasu t. j. od r. 1789 (od 136 lat) naród francuski święci

uroczyście dzień, zdobycia Bastylji (14 lipca) jako swe święto państwowo-narodowe. Jest to uroczystość we Francji za granicą urzędowa, czyli muszą w niej brać udział wszystkie urzędowe osoby, ministrowie, posłowie, wysocy urzędnicy i t. p. choć nie jednemu, któremu urósł wcale nie rewolucyjny brzuszeczek, ten „14 lipca“ wcale do smaku nie przypada. Ale choć się krztuszą tym „14 lipca“ wołają z zapalem: „Niech żyje Francja“ bo tak każe interes.

I w Polsce — przyjaciółce i sojuzniczce Francji odbywa się co rok obchód święta narodowego francuskiego. Chłopi polscy o tem święcie nawet nie wiedzą, bo nikt im tego nie przypomina. Za to cisną się na to święto różni zblazowani arystokraci, dając wyraz swojej radości, że lat temu 136 lud francuski z bronią w rękę obalił rząd francuskich arystokratów i biurokratów, wymordowali lub wyparli arystokrację i obszarników i swoje ludowe zaprowadził rządy. Poprostu za boki trzeba się brać ze śmiechu, gdy się widzi, jak na świecie rewolucji francuskiej przemawia taki arystokratyczny błazen jak hr. Adam Zamojski lub brzuchaci „proletariusze“ i ich lokaje.

Podziwiać należy ich cyniczną obłudę i faryzeuszostwo, które im każe wielbić dzień rewolucji, gdy go w głębi duszy z pewnością serdecznie nienawidzą.

Rewolucja francuska otworzyła wrota wolności dla ciemzonego ludu miejskiego i wiejskiego w całej Europie. Od tego czasu rozpoczyna się powolna demokratyzacja państw i społeczeństw, która jeszcze do obecnej chwili nie jest całkowicie zakończona. I chłopi polscy zawdzięczają swą wolność nie czemu innemu tylko rewolucji francuskiej t. j. buntowi mieszczan i chłopów francuskich przed 136 laty.

A mieli się chłopi francuscy przeciw czemu buntować. Ich los był poprostu straszny, równie straszny, jak doła chłopów polskich za czasów szlacheckiej Rzeczypospolitej, o czem już pisaliśmy i o czem jeszcze nieraz pisać będziemy.

Ujarmianie chłopów francuskich przez rycerzy i magnatów rozpoczęło się już w 5-tym wieku po Chrystusie t. j. lat temu 1400.

Historyk francuski Leymarie opowiada w książce pod tytułem „Historja chłopów“, że chłopi tak byli przyciskani ciągłymi napadami rycerzy (a raczej rabusiów), że woleli się sami oddać w niewolę magnatów, bo wprawdzie wyciskano z nich ostatnie soki, ale przynajmniej mieli spokój, nie rabowano i nie palono ich mienia, nie gwałcono ich żon i córek. Gdy za Ludwika X wybuchł bunt chłopów francuskich, szlachta urządziła między nimi taką rzeź, że to miejsce nazywano potem „łaką tysiąca brzuchów“. Zginęło tam chłopów przeszło 42.000. Chłop francuski — piszą historycy francuscy — gorsze brzemie dźwigał od wołu. Nie dość że składał duchowienstwu, szlachcie i królowi podatki, wykonywał im powinności, każdy produkt uprawianej przez niego ziemi musiał się panom opłacać i to wielokrotnie pod rozmaitymi tytułami. Panowie zachowywali dla siebie monopol utrzymania buhaja i knura ciągnąć z nich bezczelne dochody. Ilość powinności, opłat, danin, dosięgała stu. A były między innymi takie jak opłata za sprowadzenie wody z rzek dla zroszenia łąk, za kurz przy przepędzaniu owiec i t. p.

Prawicowy pisarz Aleksander Świętochowski (ten, który tak bezczelnie napadł przed wyborami w r. 1922 na chłopów polskich) pisze w swej bardzo ciekawej książce p. t. „Historja chłopów polskich“ jak to księża francuscy ograbiali chłopów francuskich. „Jedną z najbardziej łupieżczych danin — pisze prawicowiec Świętochowski — stanowiła dziesięcina, uprzywilejowana przed wszystkimi innymi długami tak dalece, że gdy pan wziął swoją, poddany nie mógł tknąć zbioru, dopóki swojej nie odebrał Kościół. Pobierano ją zaś nietylko ze zboża, ale także z wina, kóz, świń, kur, łn, sera i t. d. On ócz czasom „ogólnych“ czyli „wielkich“, były „szczególna“,

przywiązane do pewnych dzierżaw, do stanu wołów, koni, osłów i t. d. Chłopi wszelkimi sposobami chcieli zrzucić z siebie ten ciężar, to też poborcy kazali im przysięgać z ręką na relikwiach, a gdy ręka przytem zadrzała, lub palce nie były stosownie położone, winny musiał dać podwójną dziesięcinę i dar pieniędzy.

(D. c. n.)

Polscy marynarze u Ojca Świętego.

Statek szkolny polskiej floty handlowej pod nazwą „Lwów“ z całą swoją załogą prowadzoną przez kapitana Stankiewicza przybył dnia 20 lipca do Watykanu.

Załoga statku udała się ze sztandarem do Ojca Świętego po błogosławieństwo.

Papież przy uroczystości wygłosił następujące przemówienie:

„Witam Was — mówił Ojciec św. — szczególnie serdecznie za myśl przybycia tu do mnie. Błogosławie wasi waszych kolegów, którzy pozostali na statku, nie mogąc z powodów służbowych przybyć z wami. Błogosławie również całej flocie handlowej polskiej, której życzę rozwoju i rozkwitu dla dobra waszej Ojczyzny i dla pokoju. Spełniajcie wasze obowiązki w pracy dla swej Ojczyzny“.

Przemówienie to przetłumaczył arcybiskup Cieplak, do którego zwrócił się o to Papież. Kiedy arcybiskup Cieplak skończył tłumaczenie, Papież z uśmiechem skinął ręką, mówiąc po polsku „bardzo dobrze“. Następnie Ojciec święty wypytywał się komendanta Stankiewicza, ile wogóle statków handlowych posiada Polska oraz o szczególne podróży statku „Lwów“. Przed odejściem raz jeszcze Papież zwrócił się do marynarzy z krótkim przemówieniem

Podczas audjencji obecni byli charge d'affaires ambasady polskiej minister Perłowski, arcybiskup Cieplak, biskup Sapieha, oraz artysta malarz Mehoffer i przedstawiciele prasy polskiej.

Wielki książę rosyjski Mikołaj przygotowuje się do powstania przeciw bolszewikom

Do wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, który zamieszkuje obecnie pod Paryżem zgłosił się w tych dniach jakiś tajemniczy wysłannik z Bolszewji, który zapowiedział, że należy się spodziewać w Rosji powstania przeciw bolszewikom. Wielki książę Mikołaj ogłosił wobec tego, że po obaleniu rządu bolszewickiego nowy rząd rosyjski uzna niepodległość wszystkich państw, które powstały na gruzach dawnej Rosji.

Książę Mikołaj utworzył już radę wojenną z gen. Denikinem, jako szefem sztabu.

Chłopi sami rozprawili się z bluźniercami.

Z Mińska piszą, że na stronie bolszewickiej do wsi Pogodyszcz przybyli agenci pisma „Bezbożnik“ i zapowiedzieli wiec na placu przed cerkwią, gdzie się w oznaczonym czasie zebrała duża liczba chłopów okolicznych. Przemówienia „bezbożników“, przepelnione ostremi wystąpieniami przeciwko cerkwi i religji, dotknęły chłopów. Początkowo rozlegały się głuche pomruki niezadowolenie, później słycać było pogroźki, wreszcie tłum rzucił się na agitatorów. „Bezbożnicy“ wydobyli rewolwery i pod ich osłoną schronili się do cerkwi. Chłopi przynieśli dużą ilość gałęzi suchych i podpalili cerkiew. Wszyscy komuniści zostali spaleni.

Nasi posłowie u króla angielskiego.

Z Londynu donoszą, że minister polski przy rządzie angielskim przedstawił w pałacu królewskim posła Zdzi-

chowskiego, który rozmawia z królem Jerzym V dłuższą chwilę o stosunkach w Polsce.

Minister Skrzyński Składá wieniec na grobie Wilsona.

Dnia 19 lipca b. r. minister Skrzyński, który, jak już donosiliśmy, bawi w Ameryce, zwiedzał groby poległych podczas wojny światowej żołnierzy amerykańskich składając jednocześnie wieniec na grobie nieznanego żołnierza, jak również drugi wieniec na grobie bojownika o wolność narodów Wilsona.

Niemcy nje mogą prowadzić wojny, nawet gdyby chciały.

Uczony niemiecki dr. Lucisburg, przewodniczący niemieckiej Federacji przemysłowej, oświadczył, że Niemcy nie mogłyby prowadzić teraz wojny, nawet gdyby chciały

Wyjaśnił on, że niemiecki przemysł chemiczny nie zdołałby zaopatrzyć armii niemieckiej w proch i dynamit dla celów wojennych; niemieckie fabryki materiałów wojennych, zostały zniszczone, a fabryki Kruppa największego przemysłowca niemieckiego, potrzebowałyby rok czasu na przekształcenie dla produkowania nowoczesnych armat.

Wielkie upały w Niemczech.

Wielkie upały, panujące od jakiegoś czasu w Niemczech, wzmogły się i pociągnęły już za sobą różne przykre skutki.

W okolicach miasta wybuchły leśne pożary. Między Berlinem a Poczdamem płonie las na przestrzeni 3.000 hektarów.

Wskutek niezmiernego gorąca przechodzący ulicami mdleją i pogotowie ratować ich musi.

W całym szeregu miast zanotowano wypadki porażenia słonecznego.

Skończyć z awanturami komunistów!

Komuniści zgrupowani przy swoim wodzu, pośle Wojewódzkim, wszelkimi sposobami starają się, aby rozbić ład i porządek w naszym państwie. Pisma codziennie prawie przynoszą smutne wieści o prowokacji komunistów, o spisach przeciw państwu i innych wrogich knowaniach w porozumieniu z czerwonymi łotrami Moskwy. Ostatnio znów poseł Skrzypa zwołał na niedzielę do Warszawy wiec komunistyczny ale nie zawiadomił o tem, jak przewiduje prawo, Komisarjatu Rządu. To też, gdy grupki komunistów zaczęły się zbierać na ul. Żelaznej i Lesznie, policja rozpedziła komunistów. Ci, jednak nie dali za wygraną i zaczęli znów się zbierać i tworzyć pochód, śpiewając „Międzynarodówkę“.

Policja znów miała robotę z rozpedzaniem pochodu i aresztowaniem kilku opornych. Czas najwyższy wziąć się energicznie do tych panów, co im pachnie „raj“ bolszewicki.

Manerwy wojsk polskich wobec zagranicy.

Dnia 10 sierpnia przyjeżdżają do Polski zaproszeni goście z zagranicy—wojskowi i dyplomaci: Francji, Włoch, Rumunji, Jugosławji, Czechosłowacji i państw nadbałtyckich, aby wziąć udział w wielkich manerwach wojsk polskich, które się odbędą w Małopolsce Wschodniej w dniach 11, 12 i 13 sierpnia oraz na Pomorzu w dniach 18, 19 i 20 sierpnia.

Posel polski w Argentynie.

W tych dniach wyjechał do Argentyny przedstawiciel rządu polskiego p. Mazurkiewicz, który złożył prezydentowi Rzeczypospolitej argentyńskiej listy nominacyjne.

Prawie wszyscy ministrowie wyjechali na urlop.

Jak nam donoszą z Warszawy, pan premier Grabski wyjechał na wywczasu letnie, zaś za panem Grabskim pojechali inni ministrowie, a więc: min. wojny Sikorski, min. handlu Klarnier do Małopolski, min. rolnictwa Janicki; min. sprawiedl. Żychliński; nie ma również min. spraw zagranicznych p. Skrzyńskiego, który bawi w Ameryce; wyjechał p. marszałek Sejmu Rataj, zaproszony przez pana prezydenta Wojciechowskiego do Raćotu w Poznańskim.

Jednym słowem cały rząd polski wyjechał sobie w tym samym czasie na letniska.

Wiele ważnych spraw państwowych wymaga, aby w Warszawie był ten czy inny minister, cóż jednak zrobić, kiedy słońko mocniej przygrzało i panowie ministrowie przeciotko mianowali swoich następców i kolejami lub samochodami wyjechali na parę tygodni na letniska.

Posłowie sejmowi również rozjechali się do domów i ani rząd, ani Sejm w Warszawie nie będzie teraz urzędował.

Zdaje się, że taka gospodarka nie jest dobrą. Niechoby tak każdy gospodarz w czasie żniw, zaprzął szkapę do fury, zabrał na nią swoją rodzinę i wyjechał do sąsiedniej gminy na 2 lub 3 tygodnie. Jadłby on chleb z nowego żyta, miałby co sprzedać na przyodziewek i podatki!

Nietylko gospodarze, ale nawet żaden urząd nie mogą jednego dnia rozpuścić swoich ludzi na urlopy, bo wszystko stanie. Zazwyczaj urlopy wydaje się kolejną, jak jeden wróci po wypoczynku, to wtedy dopiero drugi wyjeżdża.

Ale nasi ministrowie widać bali się utracić letnie miesiące, nie martwiąc się wcale, że przez to mogą ucierpieć rządy w państwie.

Może tak pan Grabski, który jest naprawdę zmęczony i słusznie odpoczywa, wyda polecenie, aby niektórzy ministrowie wrócili do Warszawy, a urlop mogą sobie wziąć jeszcze na jesieni, kiedy w sadach będą dojrzewać owoce.

B. Jabłonek.

Roboty bułowlane w gmachach Sejmu.

Z Warszawy donoszą nam, że od paru dni trwają roboty przygotowawcze, związane z podjętą budową hotelu poselskiego i przebudową gmachu sejmowego.

Położenie kamienia węgielnego pod hotel poselski nastąpi za kilka dni. Odpowiednie roboty prowadzone będą w przyspieszonym tempie do późnej jesieni prowadzone będą przez całą zimę.

Przebudowa gmachu sejmowego prowadzona będzie w ten sposób, że nie przeszkodzi otwarciu sesji jesiennej i nie będzie hamować prac Sejmu i Senatu. Zakończenie wszelkich robót spodziewane jest mniej więcej za rok.

Owady niszczą lasy.

W okolicy Krasienina na lasy ordynacji Zamojskiej napadła szarańcza, która objęła przestrzeń 150 morgów. Owad ten objada sosnowe igły, po których pozbyciu się drzewo schnie. Jako środek zapobiegawczy obręb lasów Stróżek używa palenia ognisk nocą.

O potrzebie ubezpieczenia.

Od szeregu lat nie mieliśmy jeszcze tak palnego roku, jakim jest obecny. Jakkolwiek przy naszym budownictwie wiejskiem, w którym prawie wyłącznym materiałem jest drzewo i słoma corocznie zdarzały się po-

żary zbiorowe, w których płonąłoby po kilkanaście lub kilkadziesiąt zagród, to jednak klęski te spotykały nas dopiero w miesiącach letnich, podczas największych upałów, lub podczas gorączkowych robót polnych, kiedy strzechy wyschły, a domostwa stały bez opieki; w roku zaś bieżącym już w styczniu mieliśmy znacznie większe pożary po kilkadziesiąt nieruchomości.

Statystyka pożarów w roku bieżącym wykazuje trzy razy większą liczbę pożarów w porównaniu z rokiem zeszłym.

Wiadomo, że podczas pożaru palą się nie tylko zabudowania, ale i narzędzia rolnicze, ruchomości domowe i cały spizęt zboża i paszy, których wartość przekracza parokrotnie wartość wszystkich budynków, wobec czego z ludzi zamożnym stajemy się nędzarzami i nasze rodziny cierpią głód i niedostatek.

Aby więc uchronić swoje rodziny od głodu i nędzy na wypadek pożaru, powinniśmy całe tegoroczne zbiory ubezpieczyć od ognia w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, która za niewielką opłatą ubezpieczy nam wszystkie nasze zbiory rolne, a im więcej się nas ubezpieczy, tem taniej nas będzie kosztować to ubezpieczenie.

Często spotkać się można ze zdaniem, iż dla przeciętnego gospodarza, ubezpieczenie wszystkich ruchomości i zbiorów rolnych jest za kosztowne, lecz twierdzą to tylko ci, którzy tej sprawy zbliżeni nie badali.

Z chwilą uchwalenia przez Sejm Ustawy o Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, która powołana została do życia głównie w tym celu, ażeby dać możliwość, ubezpieczać swe mienie tym, dla których dotychczas ubezpieczenie było niedostępne, opracowane zostały przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych specjalne niskie składki dla ruchomości i zbiorów rolnych, które przy niewielkich kosztach pozwalają ubezpieczyć cały dobytek, nawet nieezamożnemu gospodarzowi.

I tak dla zboża i paszy, złożonych w drewnianych, pokrytych słomą stodołach, składka wynosi zaledwie 10 Zł. rocznie od 1000 Zł. ubezpieczenia, w stodołach pokrytych dachówką lub papą 7½ Zł. od tysiąca, składka zaś za ubezpieczenie inwentarza żywego, który łatwiej jest choć częściowo wyratować, jest znacznie niższa, gdyż w stajniach drewnianych, krytych słomą wynosi 7 zł. od 100 Zł.

O ile zaś stajnia jest murowana, kryta papą lub dachówką tylko 2½ Zł. od 1000 Zł.

Widzimy zatem, że ubezpieczywszy nawet na kilka tysięcy swe inwentarze, ruchomości i zbiory rolne, gospodarz nie zapłaci dużej składki, a zato może żyć i spać spokojnie, gdyż w razie nieszczęścia od ognia, dostanie odszkodowanie pogorzelowo, które natychmiast po pożarze wypłaca Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych, dając przez to możliwość pogorzelowi nabycia nowych ruchomości, zboża i paszy na wyżywienie.

Nie zwlekajmy więc, nie żałujmy grosza i ubezpieczajmy swoje zbiory, boć nikt nie wie, co go jutro spotkać może, zwłaszcza teraz, kiedy mieć będziemy pełne stodoły.

Sprawę ubezpieczenia załatwi nam w każdej wiosce, miasteczku, lub mieście miejscowy technik szacunkowy, lub Inspektor Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Katastrofa statku wojennego „Kaszub”.

W ubiegłym tygodniu flotę polską spotkał dotkliwy cios. Jeden z polskich torpedowców „Kaszub“ po wyjściu z zakładów gdańskich uległ katastrofie, a mianowicie wybuchły w magazynach gazy ropne i torpedowiec zatonął; dwóch marynarzy zabitych, a kilka rannych.

Torpedowiec zatonął na płytkich wodach, a więc będzie go można w krótko wydobyć i naprawić. Czy był to wypadek, czy działała tu ręka zbrodniarzy, trudno chwilowo ustalić.

Odkopywanie historycznego cmentarzyska w Warszawie.

W Warszawie w czasie kopania fundamentów pod dom mieszkalny, robotnicy na trafili na ośm trumien, które za dotknięciem łopaty rozpadły się. Znalezione w trumnach czaszki i piszczele ludzkie mają być przewiezione na Bródno. Krążą wersje, że znalezione trumny ze szczątkami nieboszczyków pochodzą z rzezi Pragi. Według innej wersji, w miejscu tem stał sztab Suworowa, który straconych tu grzebał.

Uroczysty „dzień polski“ w Chicago

W wielkim mieście amerykańskim Chicago odbyły się niedawno wielkie uroczystości „dnia polskiego“. Udział w uroczystościach brało przeszło 15 tysięcy osób. Zapal był bardzo wielki. W obchodzie brali udział przedstawiciele prawie wszystkich kolonji polskich w Ameryce.

Kara śmierci na zbrodniarza niemieckiego.

Francuski sąd wojenny w mieście Amien skazał zaocznie na karę śmierci podpułkownika armji niemieckiej Waechtera, który podczas wojny światowej wydał rozkaz rozstrzelania żołnierzy angielskich i właściciela folwarku, w którym żołnierze ci się ukryli. Zbrodniarz ten kazał też spalić 2 folwarki oraz młyn.

Komisja rozjemcza w rolnictwie.

Decyzją p. ministra Pracy i Opieki Społecznej została powołana do życia nadzwyczajna komisja rozjemcza, czyli sąd polubowny, między obszarnikami, a robotnikami rolniczymi, celem równoważenia postulatów, przedstawionych przez organizacje zawodowe robotników rolnych. W związku z powołaniem tej komisji — jak wiadomo — organizacje zawodowe robotników rolnych odwołały strejki rolne.

25 milionów mieszkańców Ameryki, Słuchało mowy ministra Skrzyńskiego.

Minister Skrzyński wygłosił w Nowo-Jorku wielką mowę polityczną.

W czasie przemówienia min. Skrzyńskiego zastosowane były radio telefony odbiorcze, dzięki którym przemówienia wysłuchało około 25 milionów mieszkańców najdalszych nawet zakątków Stanów Zjednoczonych.

Mowa polska jest jedną z najpiękniejszych na świecie.

Nasi panowie obszarnicy i bogacze wstydzą się języka ojczystego i dlatego pomiatają językiem polskim, a dzieci od kolebki uczą różne bony po francusku, niemiecku i angielsku.

Tymczasem język polski jest jednym z najpiękniejszych na całym świecie.

Pewien tygodnik angielski zamieścił niedawno pochlebny wzmiankę o języku polskim napisaną przez M. Connell'a, który wyliczając główne języki narodów cywilizowanych, mówi o języku polskim, że jest bardzo piękny, bogaty, zbudowany harmonijnie i najwięcej udoskonalony z pomiędzy języków słowiańskich w środkowej Europie. Niektórzy są wprost zachwyceni językiem polskim i chcieliby go mieć za język międzynarodowy, na przeszkodzie stoi tylko trudność nauczania się języka polskiego.

Tak cenią nasz język zagranicą, a nasi panowie wstydzą się mowy ojczystej, a swoje dzieci, konie i psy nazywają po francusku lub angielsku.

Gospodarze! Rolnicy!

Wobec tak bardzo wzmagającej się palności wsi i stodół naszych, że obecnie już **w ciągu tygodnia** idzie z dymem więcej naszego mienia niż **w ciągu całego miesiąca roku ubiegłego**, pamiętajmy, że

pora zbiorów już mija ^{a za każdy grosz oddany na} **ubezpieczenie od ognia zbiorów**

j a k

zboża, paszy, słomy, wszelkich narzędzi pracy—inwentarza żywego i sprzętów domowych

zapewnia nam

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych

stokrotny zwrot na zakup spalonego dobytku i że przeciętnie

z a k i l k a z ł o t y c h

ubezpieczyć tam możemy wszystko to, czem pracuje i co przynosi nam w zysku

p a r o m o r g o w e g o s p o d a r s t w o.

Ratujmy się zatem przed ruiną własną i przed nędzą tych, którzy z owoców pracy naszej żyją i

ubezpieczajmy zbiory

całymi gminami i wsiami, bo im więcej nas się ubezpieczy, tem tańsze będzie to ubezpieczenie i mniej za nie zapłacimy!

Zgłoszenia przyjmują: w każdej gminie TECHNIK SZACUNKOWY LUB INSPEKTOR POWIATOWY.

WOLNA TRYBUNA LUDOWA.

Ob. A. Żukowski z Białostockiego nawołuje bractwo chłopską do stawiania pod jednym „Sztandarem Ludowym“ — na nowe wybory i na to co przyszły Sejm może zrobić.

Niejeden z nas zapewne na szpaltach „Sztandaru Ludowego“ tej ulubionej naszej gazetki czytał, że postowie ze Związku Chłopskiego, stawiali wnioski by Sejm rozwiązać i rozpisać nowe wybory, prędzej czy nieco później dojść do tego musi. A jeżeli tak, to musimy być do tych wyborów odpowiednio przygotowani. Wiedzieć każdy musi, iż Sejm nowoobрани będzie miał przed sobą bardzo wielkie zadanie. Czy dobrze się wywiąże z tego zadania w stosunku do mas chłopskich, zależeć będzie od członków do niego wybranych. Cóż tak ważnego będzie miał przyszły Sejm do czynienia? On będzie mógł zmienić konstytucję. To znaczy, że jeżeli my wszyscy zrozumiemy dobrze stan rzeczy i niedamy się oszukać przy wyborach przez naszych naszych wrogów, to będziemy mieli to, czego tak bardzo pragniemy, to znaczy parcelację i władzę. W tym wypadku najjaskrawsze występuje nieświadomość rzeczy i nasza niezaradność, ponieważ ma lud teraz wolną wolę i może odrazu zrzucić z siebie jarzmo endecko-piastowskie, a jednak jak przekonaliśmy się z dwóch poprzednich wyborów tego nie chce uczynić. Może trochę w tym wypadku przesadzam mówiąc, że lud swego dobra nie chce, on chce tak, jak każdy żyjący, by mu się dobrze powiodło, on to czyni przez swoją nie-

świadomość. Lecz wprost nie do uwierzenia jest, by człowiek, którego karają za pewne błędy, miał je znów powtarzać. Tak się ma i z masami chłopskimi, raz zostali oszukani i otrzymali dobre ciągi za to, przyszły drugie wybory i znów je przegraliśmy, po drugich wyborach wrogowie nasi, jeszcze bardziej nad nami się znęcali.

Więc Bracia pamiętajmy, że dwa razy już nas oszukano i za naszą nieświadomość cierpimy nie mało, patrzmy, by po tak ciężkim doświadczeniu znów nie zbłądzić. Bo jeżeli teraz zbłądzimy przy tych wyborach, to rzecz się będzie miała inaczej, wówczas nas czeka daleko gorsza nędza, dlatego że Sejm zmieniając konstytucję, **będzie mógł nam odebrać prawo równego głosowania.** Wówczas zostaniemy pańskimi niewolnikami i będziemy im robić pańszczyznę, jak niegdyś było. I znów gwizd różeg i knutów odezwie się nad naszymi plecami, i znów chłop będzie czołgał się, jak pies u nóg dziedzica. A wszystko to z własnej woli uczynić możemy. Bo nikt tymczasem nas do tego nie zmuszał, a my sami możemy siebie zaprzedać na długi, długi czas endekom. Przeto baczmy! Czas wielki przychodzi i widzimy komu głos swój oddać, byśmy później mocno swojej nieuwagi nie żalowali. Uważajmy, co mówią o tem nasi wodzowie z pod Sztandaru Ludowego, czytamy pilnie gazetkę „Sztandar Ludowy“, a napewno dowiemy się na kogo trzeba głosować, bo jedynym dobrym w tym wypadku opiekunem jest „Sztandar Ludowy“.

Cała gmina Trzydnik powzięta uchwałą domaga się równego prawa głosowania do gmin i Sejmików powiatowych oraz Sejmu.

Wyciąg uchwały zebrania gminnego odbytego w dniu 29 maja 1925 roku.

Zebranie gminne jednogłośnie wnosi protest przeciw uchwiele powziętej w dniu 12 marca 1925 roku przez Komisję Administracyjną Sejmu głosami prawicy i piasta w sprawie równości prawa wyborczego do gmin wiejskich. Wobec tego żę równość prawa wyborczego we wszelkich dziedzinach życia zbiorowego jest żrenicą swobód obywatelskich, przeto żądamy powszechnego, równego, tajnego i bezpośrodkowego proporcjonalnego prawa przy decydowaniu wszelkich spraw ogół obchodzących i jednocześnie domagamy się by przy wszelkich wyborach gminnych głosowania odbywały się na równych prawach i wszystkie osoby zamieszkałe na terenie gminy danej mieli jedno prawo głosu po ukończeniu 21 lat życia jak również do Sejmu przy ordynacji wyborczej

zgodność z oryginałem stwierdzam
wójt gminy Trzydnik

M. Tomczyk.

Z Sejmu i Senatu.

Wstrzymanie wykonania kar za przestępstwa leśne. Sejm uchwalił w 3-ciem czytaniu ustawę, wstrzymującą wykonanie kar i nawiązki za przestępstwa leśne do 1 grudnia 1926 r., jeżeli wyrok I instancji zapadł przed dniem wejścia w życie tej ustawy. W sprawach karnych o przestępstwa leśne, popełnione przed dniem wejścia w życie tej ustawy, a w których wyrok I instancji będzie wydany po wejściu ustawy w życie, jest wstrzymane wykonanie kary do dnia 1 grudnia 1916, o ile skazany jest upoważniony do korzystania w swoim lub cudzem imieniu ze służebności (serwitutów) i jeśli przestępstwa dopuścił się w obrębie rewiru leśnego, do którego odnosi się jego uprawnienie i nie w nocy.

Z dobrodziejstw tej ustawy nie korzystają osoby, które dopuściły się przestępstwa w celu spekulacji, albo działające w porozumieniu z zarządem lasów.

Wstrzymanie dotyczy kar w całości lub częściowo niewykonanych. Wykonana część kary zalicza się na poczet odbycia całej kary.

Ustawa ta jest bardzo ważna, zwłaszcza dla ludności, mieszkającej w pobliżu lasów. Jak liczne są sprawy tego rodzaju dowodzi fakt, że sama ordynacja Zamojskiego wytoczyła właścicielom z górą 42.000 spraw o defraudacje leśne. Kary nałożone wyniosłyby miliony złotych.

Był wniosek, aby te kary zupełnie umorzyć (amnestja) ale nie znalazł on w Sejmie większości.

Koszty utrzymania policji. Sejm uchwalił ustawę, zwalniającą samorządy od pokrywania jednej czwartej części kosztów utrzymania policji (15 milj. zł.). Odtąd policja będzie płacona tylko z budżetu ogólnego.

Podatek spadkowy. Sejm załatwił w drugim czytaniu wniesioną ustawę o podatku spadkowym. Komisja zaproponowała, aby część 3-cią art. 19-go tej ustawy zmienić następująco: „Wpisy w księgach publicznych praw, wynikających ze spadków i darowizn wolnych od podatku spadkowego i podatku od darowizn, są wolne od należności ryczałtowej i intabulacyjnej”.

31 lipca i 1 sierpnia b. r. rekrutacja około 200 — 300 robotnic i robotników rolnych do Francji. By umożliwić biedniejszej ludności, mającej zamiar wyjechać na roboty rolne, należy zgłosić się w dniach niżej podanych do Komisji, a to:

a) w Nisku dnia 30 lipca b. r. w biurze Urzędu starostwa,

b) w Majdanie Kołbuszowskim dnia 31 lipca b. r.,

c) w Tarnobrzegu dnia 1 sierpnia b. r. w państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy.

Wyjazd tychże nastąpi dnia 2 sierpnia b. r. z Tarnobrzega do Myśłowic. Kobiety i dziewczęta mogą wyjechać dopiero po ukończeniu 21 roku życia.

Wyjaśnienia dla reemigrantów z Ameryki, przebywających w Polsce mniej niż 6 miesięcy.

Zawiadamiamy interesowanych wychodźców, przebywających w Polsce mniej niż 6 miesięcy, że sprawa ułatwień w powrotnym wyjeździe ich do Ameryki została przychylnie załatwiona przez konsulats amerykański z jednej strony, i przez Urząd Emigracyjny — z drugiej.

A więc konsulats amerykański wszystkim wychodźcom, należącym do powyższej kategorii, a nieposiadającym tak zwanego „permit'u to reenter“, wydaje ważne na każdy dzień karty wstępu na rękę natychmiast po zjawieniu się ich w konsulacie. Niezależnie od tego, wychodźcy tacy mogą zjawiać się do konsulatu amerykańskiego bez żadnej karty wstępu, posiadając jedynie wszystkie wymagane przez konsulats dokumenty, i jednocześnie z kartą wstępu mogą otrzymać wizę amerykańską.

Z drugiej strony Urząd Emigracyjny nie żąda już obecnie od tych wychodźców wyrabiania nowego paszportu zagranicznego wzamian paszportu przez nich posiadanego, a wydanego przez konsulats polski w Ameryce.

Jedynie w wypadku, jeżeli paszport, za którym wychodźca przyjechał, ważny jest tylko na przejazd do Polski, Urząd Emigracyjny wydaje polecenie do komisarza rządu w Warszawie, ewentualnie do starosty, wydania na starym paszporcie wizy na wyjazd z Polski.

Ważne dla żon, wyjeżdżających do mężów do Ameryki.

Zwracamy uwagę żon, wyjeżdżających do mężów swych, przebywających w Stanach Zjednoczonych, że konsulats amerykański, przy udzielaniu wizy amerykańskiej, żąda obecnie bezwarunkowo przedstawienia oficjalnego aktu ślubu, potwierdzonego przez miejscowego starostę.

Rolnicy potrzebują pieniędzy i spieszą ze sprzedażą zboża — co powoduje tak straszną zniżkę.

W kraju rolniczym, jak Polska, zajmującym pod względem produkcji żyta drugie miejsce na rynku światowym, sprawa urodzaju stanowi niewątpliwie jedno z ważnych zagadnień życia gospodarczego.

Próbne omłoty nowego żyta wykazały dużą plenność, to też spodziewać się należy świetnych rezultatów. Na rynku zbożowym dała się zauważyć olbrzymia podaż żyta, podyktowana tem, że rolnicy w związku ze żniwami odczuwają ogromny brak gotówki, zwłaszcza, że mają obecnie naogół duże zobowiązania finansowe. Brak nabywców sprawił, że cena żyta zaczęła spadać z dnia na dzień.

Wyjazd robotników do Francji.

W okręgu działalności państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Tarnobrzegu odbędzie się w dniach 30,

Doszło do tego, że w ostatnim tygodniu w okolicach Warszawy sprzedawano żyto po następujących cenach: W Tarczynie np. sprzedawano żyto — po 16 zł., Piasecznie — 15 zł., a w Mińsku Mazowieckim nawet po złotych 14 za korzec

— A jaka jest tendencja na najbliższe dni?

— Stanowczo zniżkowa. Przewrotni agenci przysięgli giełdy zbożowej, a zwłaszcza prywatni maklerzy dokonali już transakcji żytem na tydzień następny po cenach nieco niższych od powyższych.

Cena żyta utrzyma się niewątpliwie na skali giełdowej, jaką przyniosą notowania najbliższych dni. Giełda lwowska notowała cenę 19 zł. za korzec.

Zniżkowa tendencja cen żyta w Polsce — zupełnie zresztą zrozumiała, wywołana jest w tej chwili lokalnymi warunkami, jak np. masową podażą. Na dłuższą metę — wpływ na kształtowanie się cen zboża w Polsce — będzie miał rynek światowy.

Giełda zbożowa.

Ceny żyta jakie płacono w Warszawie:

Żyto kongresowe 20.19; ceny orientacyjne innych gatunków zbóż, wobec stanu wyczekującego nie dadzą się ściśle określić.

Lwów, 24.7. PAT. Żyto 19.

Poznań, 24.7. PAT. Żyto 15.00 — 19.00, owies — 20.00, mąka żytnia 70 proc. 31.00 — 32.00, mąka żytnia 65 proc. 32.00 — 34.00, ospa żytnia 13.00 — 14.00 rzepak i rzepik 32.50 — 35.50.

Dla własnej korzyści

prosimy z w a ż a ć, ażeby otrzymać przy zakupie dobrze znaną

„Prawdziwą Francka domieszkę do kawy“

w skrzyneczkach, a nie jakiegokolwiek małowartościowe naśladownictwo.

Na nowem opakowaniu skrzyneczek koloru brunatno-niebiesko-białego występują główne cechy, a mianowicie miano „Franck“ i „młynek do kawy“ szczególnie wybitnie.

„Prawdziwa Francka z młynkiem do kawy“ czyni kawę wyśmienitą, a przytem tanią.

ZJEDNOCZENIE POLSKICH FABRYK MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH

SPÓŁKA AKCYJNA

WARSZAWA, UL. MONIUSZKI Nr. 12.

SPECJALNE FABRYKI WŁASNE:
MŁOCKARŃ, KIERATÓW, SIECZKARŃ I PŁUGÓW

„WACŁAW MORITZ“ w Lublinie, rok założenia 1840

„JAN ZAWADZKI i S-ka“ w Warszawie, rok założenia 1890

„Sierpeżanka“ w Sierpcu, rok założenia 1919

Na nadchodzący SEZON JESIENNY polecamy

NALEPSZE I ZNANE ZE SWEJ DOBROCI

KOMPLETY MŁOCARNIANE

fabryki „WACŁAW MORITZ“

PŁUGI do PODORYWEK I GŁĘBOKICH OREK

fabryki „JAN ZAWADZKI i S-ka“

OFERTY I PROSPEKTY NA ŻADANIE ODWROTNIE.

Nr. 128. 135x2. 5.

OGŁOSZENIE.

Podaje się do wiadomości, że w roku 1923 zmarł w Ameryce w stanie Arizona, w mieście Nagales — **Józef (Błażej) Piskowski** syn Pawła i Józefy z Nastajów, urodzony w 1843 r. wówczas w mieście Michawie, a obecnie wosadzie Michowie, gminy Chudowola, powiatu Lubartowskiego, Województwa Lubelskiego, zmarły pozostawił w Nogales spadek.

Wzywa się osoby zainteresowane, aby w terminie do dnia 1 października 1925 r. złożyły osobiście na ręce Pana Watrasiewicza Franciszka, zamieszkałego w Warszawie ul. Nowy-Swiat Nr 55 K. O. Fiendler dowody, stwierdzające pokrewieństwo ze zmarłym w prostej linii, licząc włącznie do praojców Pawła i Józefy z Nastajów małżonków Piskowskich

Sierpień	KALENDARZYK TYGODNIOWY:				Słońce		Księżyc					
	wschód		zachód		wschód		zachód					
	godz.	m.	godz.	m.	godz.	m.	godz.	m.				
2	Niedziela — N.M.P. Anielskiej.				3	58	7	28	5	46	2	33
3	Poniedziałek — Św. Szczepana.				4	00	7	26	6	42		
4	Wtorek — Dominika.				4	01	7	25	7	28	3	47
5	Środa — N. M. P. Śnieżnej.				4	03	7	23	8	05	5	07
6	Czwartek — Przem. Pańskie.				4	04	7	21	8	36	6	28
7	Piątek — Kajetana.				4	06	7	19	9	02	7	47
8	Sobota — Cyrjaka.				4	07	7	17	9	27	9	04

Wszystkim interesowanym podaję do łaskawej wiadomości, iż po kilkuletniej przerwie
wznawiam mój

Pleszewski przemysł kos kowalskich

**ręcznie kute
wszechświa-
towej sławy**



otrzyma ten, który w stanie będzie wykonać lepsze kosy jak moje. Narazie rzucam na rynek trzy znane marki mego wyrobu, jak: „**Kosa Pleszewska**“, „**Kosa Bartosza**“ oraz „**Kosa Pomorska**“, Na każdą kosę mojej marki daję zupełną gwarancję, to znaczy, kosę nieodpowiadającą odbieram i za darmo daję nową inną kosę. Kosy moje są znane jako kute z najlepszej stali, lekkie, twarde i równo hartowane, tak, że każdy kośnik z przyjemnością kosi za jednym naostrzeniem do 300 kroków, tak wszelkie gatunki zboża jako i trawy. Najlepszym tego dowodem jest, że tysiące ludzi publicznie mnie dziękowało chociaż nikogo o to nie prosiłem. Kośnicy i rolnicy, gdzie maszyna dotrzeć nie może.

Chwyć kosę Bartosza, oszczędzisz kości i grosza.

Kto nie wierzy, niechaj czyta podziękowania z ostatniego roku za wysłane kosy.

Zeszłego roku dostałem od Pana kosę, takowa kosi bardzo dobrze; proszę o dalsze dwie. ST. DURA. Ławina p. Międzyrzecz.

Kosa Pańska jest bardzo dobra i proszę o dalsze cztery. FRANCISZEK RYBAKOWSKI. Pomieszczyńska — Huta p. Kartuzy.

Pierwsza od Pana sprowadzona kosa okazała się bardzo dobra i proszę jeszcze o jedną. MARCIN MIESZKALSKI. Lisewo pod Żerkowem.

Za przesłaną kosę bardzo dziękuję i nadmieniam, że lepszej pewnie nigdzie nie znajdę. Proszę o nadesłanie jeszcze jednej. ANDRZEJ MICHNIK. Binsfeld p. Düren.

Przed kilku laty kupił mój ojciec od Pana kosę, która jeszcze dzisiaj dobrze kosi. Dla tego proszę o jeszcze jedną. JG. WALECKI. Frauenwaldau p. Trzebnica (Śląsk).

Od Pana sprowadzona kosa jest bardzo dobra, będąc takową wspaniale polecał. W. SZYMENDERA. Mieszków.

Proszę o przysłanie jednej kosy, gdyż dwie dawniej które bardzo dobrze kosiły, spaliły mi się. FRANCISZEK GŁĘBOCKI. Kobylepole p. Poznaniem.

Przesłana kosa jest bardzo dobra, proszę o nadesłanie jeszcze jednej. FRANCISZEK BRYLEWSKI. Pomieczyńska Huta.

Proszę nie czekać ostatniej chwili, tylko zaraz zamawiać aby każdy na czas odebrał. Wysyła tylko za zaliczką, lub za poprzednim nadesłaniem gotówki. Kółkom rolniczym i większym obywatelom ziemskim udzielam kredytu. Kupcom i spółdzielniom udzielam stosownego rabatu i kredytu

Cena moich kos:

długość w cm.	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120	125	130
w złotych	7,50	8,00	8,50	9,00	10,00	11,00	12,00	13,00	14,00	15,00	16,00	16,50

Stosowne młotki i babki a 1,50 zł. Pierścienie z dwiema śrubami 1,00 zł. Pierścienienie z jedną śrubą 0,50 zł. Bańki blaszane do oselek 0,70 gr. Oselki od 20 do 80 gr. W przy zamówieniach wyżej 4 sztuk porto i opakowanie darmo. Adresować proszę:

Kosa Pomorska wł. Wł. LEŚNIEWSKI, — Kursztyn, p. Peplin.

Telefon Peplin 27

Dawniej **Pleszewski Przemysł.**

Telefon Peplin 27

Zaleca się wspólnie zamawiać gdyż poczta bierze od jednej kosy 2 zł. 15 gr. a wyżej 4 szt. ja ponoszę porto.

№ 116. 140x3.

Baczność! Drobni Rolnicy!

Nareszcie każdy z Was może sobie sprowadzić potrzebną mu ilość **zboża siewnego** bowiem **Związek** nasz dostarcza te zboża w najmniejszych **partjach**, już od **1 metra** począwszy **koieją** w zaplombowanych workach i z odpowiednimi zaświadczeniami kwalifikacyjnymi

Zboża siewne.

Na siewy jesienne polecamy Drobnyim Rolnikom

zboża oryginalne

ze znanej szeroko **Rodowodowej Hodowli Zboż w Mikulicach**, a mianowicie: Jęczmień ozimy mikulicki sześciorzędowy, żyto mikulickie wczesne, pszenicę Ostkę mikulicką, pszenicę mikulicką Łozinkę.

Ceny: za 100 kg. jęczmienia **Zł. 50.-**

za 100 kg. żyta lub pszenicy liczyć będziemy przeciętną cenę na te zboża na giełdach Lwowskiej i Krakowskiej w czasie od 15 do 31 sierpnia plus 120% więcej.

Odsiewy

żyto mikulickie (pierwszy odsiew), żyto petkuskie (drugi odsiew z oryginalnego i pszenica złotka Mieczyskiego.

Ceny odsiewów: żyto mikulickie o 70% zaś żyto petkuskie i pszenica złotka o 60% więcej od wymienionych cen przeciętnych na giełdach Lwowskiej i Krakowskiej.

Do cen powyższych dojdą jeszcze koszty wysyłki oraz nowych worków jutowych.

Warunki płatności: przy zamówieniu trzeba przelać nam pocztą połowę należności, reszta będzie pobrana przez zaliczenie kolejowe. Ponieważ na żyto i pszenicę ceny dopiero będą oznaczone—prosimy przy zamówieniu na żyto i pszenicę oryginalne przesyłać nam tytułem zadatku po Zł. 40, a na odsiewy po Zł. 30 za metr.

Wszystkie listy w sprawie zboża siewnego trzeba adresować tak: **Związek Ekonomiczny Spółka Rolniczych Województwa Lubelskiego, Spółka Akcyjna, w Lublinie, Plac Litewski № 1.**

Cena ogłoszeń:

Cała strona	przed tekstem	w tekście	za tekstem
Pół strony	Zł. 400	Zł. 300	Zł. 200
Ćwierć strony 210	. 160	. 110
Wiersz milimetry lub jego miejsce	. 110	. 90	. 60
	Gr. 50	Gr. 40	Gr. 20

Kolumna cztery szpalty.

PRENUMERATA:

rocznie	10 złotych.
półrocznie	5 złotych 50 groszy
kwartalnie	3 złote

Cena numeru pojedynczego 25 groszy.

W Ameryce i zagranicą:

kwartalnie **1 dol. am.** (numer pojedynczy 10 cent. am).

Redaktor **WŁADYSŁAW OLKIEWICZ**

Za wydawców: **WŁADYSŁAW OLKIEWICZ.**

Dróg 10 „Północ” — Lublin, Kołnarski 8.

**„Kto i jak
może
UZYSKAĆ
odroczenie
SŁUŻBY
WOJSKOWEJ!”**

Wysła z druku książeczka pod powyższym tytułem, która poucza każdego—**jak się starać** o odroczenie służby wojskowej i komu **prawo** do tego przysłu guje.

Książeczkę wysyła każdemu za nadesłaniem 2 zł. 50 gr.

w markach pocztowych:

POLSKA SPÓŁKA

WYDAWNICZA

w LUBLINIE,

Skrzynka pocztowa Nr. 33.

Jak się rozliczać z długów wojennych i przedwojennych.

Wiadomości te niezbędne dla każdego, znajdziecie w książeczce pod tym tytułem wydanej przez

POLSKĄ SPÓŁKĘ WYDAWNICZĄ LUBLIN, PLAC LITEWSKI № 1. CENA 2 zł. 50 gr.

Adresować skrzynka pocztowa 33.